

B5 Βιόσφαιρα

Τα φυτά και τα ζώα εξαρτώνται το ένα από το άλλο και από το περιβάλλον μέσα στο οποίο ζουν, δημιουργώντας πολύπλοκα συστήματα, που ονομάζονται **οικοσυστήματα**. Κάθε οικοσύστημα είναι διαφορετικό από τα άλλα.

Ανάλογα με τις ομοιότητες που έχουν μπορούν να ταξινομηθούν σε ομάδες.

Με βάση το χώρο στον οποίο αναπτύσσονται διακρίνονται σε:

1. χερσαία,

2. υδατικά.

Με βάση το είδος των φυτών:

1. βροχερά δάση,

2. τάιγκα*,

3. μεσογειακά κλπ.

Το κλίμα και το υψόμετρο είναι δυο παράγοντες που επηρεάζουν τη **γεωγραφική κατανομή των οργανισμών**

Οι οργανισμοί για να μπορούν να προσαρμοστούν στις θερμοκρασίες του περιβάλλοντος στο οποίο ζουν έχουν αναπτύξει **κατάλληλους μηχανισμούς προσαρμογής**.

Άνθρωποι και οικοσυστήματα

Ο άνθρωπος μπορεί να ζήσει παντού, **προσαρμόζοντας το περιβάλλον στις δικές του ανάγκες**, δηλαδή αλλάζει το χώρο γύρω του. Αυτό είναι η κύρια αιτία των προβλημάτων που αντιμετωπίζει σήμερα το περιβάλλον, γιατί όταν οι αλλαγές που προκαλούν οι άνθρωποι ξεπερνούν τα όρια ισορροπίας των οικοσυστημάτων, τότε αυτά υποβαθμίζονται.

Π.χ. στον Καναδά ο δραστικός περιορισμός του αριθμού των **λύκων** είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθούν οι πληθυσμοί των **καριμπού και των ελαφιών**, που κατέστρεψαν τη βλάστηση.

ΤΥΠΟΙ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

1. Στα **τροπικά δάση** ζούνε μεγάλα σαρκοφάγα: τίγρη στην Ασία, λιοντάρι και λεοπάρδαλη στην Αφρική, ιαγουάρος και πούμα στην Αμερική.
2. Στην **Τούντρα*** υπάρχει χαμηλή βλάστηση με βρύα και λειχήνες και ζούνε μεγαλόσωμα ζώα, όπως οι τάρανδοι, λύκοι, αλεπού, λευκή αρκούδα, αλλά και μικρόσωμα, όπως τα τρωκτικά
3. Στα **Εύκρατα φυλλοβόλα δάση** υπάρχουν σφένδαμοι, βελανιδιές, καστανιές, αγριολούλουδα και ζούνε ελάφια, σκίουροι, αρκούδες, λύκοι, αλεπούδες
4. Στην **Ανταρκτική** δεν υπάρχει βλάστηση (δες σελίδα 140!!!). Υπάρχουν **φώκιες** και πολλά είδη πουλιών (πιγκουΐνοι).
5. Τα **Κοράλλια** σχηματίζουν μεγάλες αποικίες (κοραλλιογενείς βράχοι)
6. Στη **Μεσογειακή βλάστηση** συναντούμε φυτά όπως τα φρύγανα, η μακκία, οι οξείες, οι βελανιδιές και ζούνε φίδια, χαμαιλέοντες, χελώνες, αλεπούδες κ.ά.
7. Στις **Στέπες** δεν υπάρχουν δέντρα παρά μόνο χορτάρι. Ζούνε φυτοφάγα ζώα, όπως οι βίσονες, άλογα, αντιλόπες και σαρκοφάγα όπως οι λύκοι, τα κογιότ, οι αλεπούδες.
8. Στις **Ερήμους** υπάρχουν φυτά ανθεκτικά στην ξηρασία και ζούνε θηλαστικά, ερπετά, αμφίβια, έντομα, αράχνες.
9. Στις **Σαβάνες** το χορτάρι είναι ψηλό ή χαμηλό. Υπάρχουν ακακίες στην Αφρική και ευκάλυπτοι* στην Αυστραλία. Τα ζώα είναι γαζέλες, αντιλόπες,

ελέφαντες, ζέβρες, ρινόκεροι, λιοντάρια (Αφρική), τίγρεις (Ασία), πούμα (Αμερική).